

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 377/2018 cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 377/2018 cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 133-141, art. 419), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1.1. în anexa nr.1:

1.1.1. punctele 4 și 5 vor avea următorul cuprins:

„4. În procesul de planificare și aprobare a proiectelor și programelor de asistență externă, Guvernul asigură coerența dintre asistența externă, prioritățile de dezvoltare naționale și sectoriale stabilite în principalele documente strategice și aplicarea principiilor și a regulilor bugetar-fiscale în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și ale Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.

5. La planificarea și aprobarea proiectelor și programelor de asistență externă, Guvernul va asigura respectarea următoarelor principii:

5.1. promovarea democrației, drepturilor omului și egalității de gen;

5.2. alinierea la standardele sociale, climatice și de mediu ale Uniunii Europene;

5.3. corespunderea cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă;

5.4. respectarea principiilor „a nu prejudicia în mod semnificativ” și „a nu lăsa pe nimeni în urmă”;

5.5. aplicarea abordării de tip „guvernanță pe mai multe niveluri”, prin consultarea și implicarea autorităților publice regionale și locale, a societății civile,

a partenerilor economici și sociali, precum și, după caz, a organizațiilor de cercetare și a universităților.”;

1.1.2. la punctul 9:

1.1.2.1. subpunctele 9.2 și 9.3 vor avea următorul cuprins:

„9.2. *asistență financiară* – suport financiar acordat sub formă de împrumuturi și /sau granturi pentru implementarea proiectelor/programelor;

9.3. *asistență tehnică* – suport/sprijin nerambursabil direcționat pentru transfer de cunoștințe, expertiză și tehnologii, furnizat prin consultanță, instruire, studii, schimb de experiență și alte activități destinate pentru consolidarea capacităților instituționale, inclusiv dotarea cu echipamente și materiale;”

1.1.2.2. se completează cu subpunctul 9.3¹ cu următorul cuprins:

„9.3¹. *asistență externă nerambursabilă* – asistență financiară sau tehnică externă acordată Republicii Moldova cu titlu gratuit la nivel de stat, la nivel guvernamental sau la nivel interinstituțional din partea Uniunii Europene, a statelor, a organismelor financiare internaționale sau a altor subiecți de drept internațional public;”

1.1.2.3. subpunctul 9.5 va avea următorul cuprins:

„9.5. *beneficiar* – autoritate/instituție publică sau entitate nonguvernamentală care este receptor/destinatar al proiectului/programului și, după caz, implementator al proiectului/programului;”

1.1.2.4. subpunctul 9.6 se abrogă;

1.1.2.5. se completează cu subpunctul 9.7¹ cu următorul cuprins:

„9.7¹. *cerințe minime pentru negociere* – set de cerințe minime utilizat de către autoritățile publice la negociere acordurilor de asistență externă cu partenerii de dezvoltare;”

1.1.2.6. subpunctele 9.10 și 9.11 vor avea următorul cuprins:

„9.10. *unitate de implementare a programelor și proiectelor finanțate din surse externe/implementator* – structură specializată constituită în cadrul autorităților publice, al instituțiilor publice sau al altor entități desemnate, responsabilă de gestionarea, coordonarea operațională, monitorizarea și raportarea activităților aferente implementării proiectelor și programelor finanțate din surse externe;

9.11. *partener extern de dezvoltare (creditor/donator)* – stat, grup de state, organizație regională sau internațională, instituție financiară internațională sau agenție de dezvoltare care acordă Republicii Moldova asistență financiară și/sau tehnică, sub formă de împrumuturi, granturi, garanții sau alte instrumente de sprijin, pentru implementarea programelor, a proiectelor sau a altor inițiative de dezvoltare;”

1.1.2.7. subpunctul 9.13 va avea următorul cuprins:

„9.13. *grant* – asistență financiară externă nerambursabilă, transmisă de către partenerul extern de dezvoltare beneficiarului/implementatorului pentru realizarea unor proiecte/programe;”

1.1.2.8. la subpunctul 9.20, textul „granturi și/sau împrumuturi” se substituie cu textul „asistență financiară și/sau asistență tehnică”;

1.1.2.9. se completează cu subpunctul 9.20¹ cu următorul cuprins:

„9.20¹. *suport bugetar* – asistență financiară acordată de către Uniunea Europeană, instituțiile financiare internaționale, guvernele altor state și alți parteneri de dezvoltare, transferată direct către bugetul component al bugetului public național, cu scopul de a susține implementarea politicilor și a reformelor agreeate;”

1.1.3. la punctul 11 subpunctul 11.15, cuvântul „organizează” se substituie cu textul „coordonează și/sau acordă suport, după caz, în”;

1.1.4. capitolul II se completează cu Secțiunea a 2¹ cu următorul cuprins:

„Secțiunea a 2¹

Comitetul interministerial pentru planificare strategică

13¹. Comitetul interministerial pentru planificare strategică este organul decizional, în sensul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1070/2023, responsabil de asigurarea direcționării și corelării asistenței externe pentru realizarea priorităților naționale de dezvoltare, precum și de monitorizarea utilizării eficiente și eficace a acesteia.

13². Comitetul interministerial pentru planificare strategică examinează și aprobă: lista necesităților de asistență externă; reformele asumate prin programele de suport bugetar negociate cu partenerii de dezvoltare, precum și rapoartele de implementare aferente; propunerile de programe și proiecte de asistență externă cu valoarea totală mai mare de 10 milioane de euro; propunerile de modificare și de restructurare a proiectelor respective; raportul anual privind asistența externă acordată Republicii Moldova. Lista necesităților de asistență externă se elaborează în baza priorităților naționale și sectoriale de dezvoltare, identificate prin intermediul consiliilor sectoriale în domeniul asistenței externe și prezentate de către autoritățile administrației publice centrale de specialitate.”;

1.1.5. punctul 14:

1.1.5.1. în partea introductivă după cuvintele „gestionării bugetului” se introduc cuvintele „public național”;

1.1.5.2. la subpunctul 14.1, cuvântul „înaintează” se substituie cu cuvântul „prezintă”;

1.1.5.3. se completează cu subpunctul 14.3¹ cu următorul cuprins:

„14.3¹. promovează și semnează tratate internaționale/contracte de stat de asistență externă pentru programe de suport bugetar;”

1.1.5.4. subpunctul 14.4 se completează cu textul „ , luând în considerare impactul asupra deficitului bugetar, datoria de stat și sustenabilitatea financiară pe termen lung”;

1.1.5.5. subpunctul 14.7 va avea următorul cuprins:

„14.7. asigură evidența surselor externe recepționate și informează trimestrial, până la data de 15 a lunii următoare, și anual, până la finele trimestrului I al anului următor, autoritatea națională de coordonare a asistenței externe cu privire la rata de valorificare a acestor surse, conform anexei nr. 3.”;

1.1.6. la punctul 15, textul „sau autoritatea publică, în cazul în care sectorul din care face parte nu dispune de autoritate publică centrală de specialitate, responsabilă de politica din sector” se exclude;

1.1.7. punctul 16:

1.1.7.1. se completează cu subpunctul 16.1¹ cu următorul cuprins:

„16.1¹. asigură procedurile necesare pentru încheierea tratatelor internaționale/contractelor de stat de asistență externă la nivel sectorial, inclusiv semnează acordurile privind asistența externă la nivel sectorial, fiind împuternicit conform legislației;”

1.1.7.2. subpunctul 16.8 va avea următorul cuprins:

„16.8. înaintează demersuri oficiale la adresa comunității partenerilor externi de dezvoltare privind finanțarea, extinderea, restructurarea, suspendarea proiectelor/programelor de asistență externă cu valoarea totală mai mică de 10 milioane de euro, cu coordonarea prealabilă cu autoritatea națională de coordonare a asistenței externe și cu Ministerul Finanțelor, precum și demersuri privind finanțarea, extinderea, restructurarea și suspendarea proiectelor/programelor de asistență externă cu valoarea totală mai mare de 10 milioane de euro, având la bază decizia Comitetului interministerial de planificare strategică;”

1.1.7.3. subpunctul 16.10 se abrogă;

1.1.8. la subpunctul 20.5, după cuvintele „sectorului privat” se introduce textul „ , mediului academic și organizațiilor de cercetare”;

1.1.9. punctul 21 se completează cu următorul enunț: „Ședințele Consiliului sectorial privind implementarea Planului de creștere pentru Moldova sunt convocate lunar sau/și la necesitate.”;

1.1.10. la subpunctul 22.3, cuvântul „validarea” se substituie cu cuvântul „confirmarea”;

1.1.11. la subpunctul 22.5, după cuvântul „examinarea” se introduc cuvintele „și confirmarea”;

1.1.12. punctul 25 va avea următorul cuprins:

„25. Lista necesităților de asistență externă se sistematizează de către autoritatea națională de coordonare în baza propunerilor înaintate de către

coordonatorii sectoriali, confirmate prin intermediul consiliilor sectoriale în domeniul asistenței externe, asigurându-se alinierea la prioritățile naționale și sectoriale stabilite conform următoarelor documente de politici:

- 25.1. Strategia națională de dezvoltare;
- 25.2. Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană;
- 25.3. Programele de activitate ale Guvernului;
- 25.4. Planul național de dezvoltare și Planul național de reglementări;
- 25.5. angajamentele față de comunitatea internațională;
- 25.6. strategiile/programele sectoriale și planurile de acțiuni.”;

1.1.13. punctul 28 se abrogă;

1.1.14. punctul 35 va avea următorul cuprins:

„35. Acordurile de asistență externă se încheie în conformitate cu procedurile speciale stabilite în Regulamentul privind mecanismul de încheiere și intrare în vigoare a contractelor de stat, iar contractele de împrumut de stat extern se încheie în conformitate cu legislația privind datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat. În cazul în care Acordurile de asistență externă/contractele de împrumut sunt calificate drept tratate internaționale, acestea se încheie în conformitate cu prevederile Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.”;

1.1.15. la punctul 36, după cuvintele „contractelor de stat” se introduc cuvintele „cu referire la asistență externă”;

1.1.16. punctul 39 va avea următorul cuprins:

„39. Copia tratatelor internaționale/contractelor de stat de asistență externă semnate și a amendamentelor la acestea, încheiate în conformitate cu pct. 35 și 36, se remite autorității naționale de coordonare a asistenței externe de către coordonatorul sectorial.”;

1.1.17. la punctul 40, cuvântul „primar” se exclude;

1.1.18. capitolul III se completează cu secțiunea a 2¹ cu următorul cuprins:

„Secțiunea a 2¹

Cerințe minime pentru negocierea acordurilor de asistență externă

40¹. Grupul de negociere a acordurilor de asistență externă sunt formate de către coordonatorul sectorial pentru proiectele/programele de asistență externă la nivel de sector, cu excepția programelor de suport bugetar.

40². Autoritatea națională de coordonare și Ministerul Finanțelor delegă reprezentant(ți) în cadrul grupului de negociere. Coordonatorul sectorial asigură, în procesul de pregătire și negociere a acordului de asistență externă, participarea specialiștilor cu calificare corespunzătoare din cadrul altor ministere și autorități administrative cu competențe în domeniu.

40³. Coordonatorul sectorial se asigură ca textul acordului negociat să conțină în mod obligatoriu prevederi cu privire la asigurarea vizibilității suportului acordat, cu includerea angajamentelor exprese în acord, ca toată documentația elaborată (contracte de grant, acorduri de implementare, termeni de referință etc) și produsele de comunicare și vizibilitate pe marginea activităților și rezultatelor din proiect să conțină următorul enunț: „Această activitate/Acest proiect/program este realizat/ă de către Guvernul Republicii Moldova/Ministerul – denumirea oficială prin „implementator – denumirea oficială”, cu susținerea financiară a „partenerului de dezvoltare – denumire oficială”.

40⁴. Totodată, în procesul de negociere a acordului, textele se elaborează, pornind de la obligația de a asigura corespunderea condițiilor acordului cu interesele naționale în domeniul respectiv, în conformitate cu prevederile legislației interne, cu strategiile naționale de dezvoltare, cu documentele de planificare strategică și cu prioritățile stabilite de către Guvern, evitând suprapunerile și asigurând complementaritatea cu alte inițiative existente.

40⁵. Grupul de negociere se asigură ca prevederile acordului referitor la instituirea de către Guvern a unității de implementare, cu personalitate juridică, pentru proiecte/programele de asistență externă, precum și referitor la funcționarea și organizarea acestora să fie negociate în conformitate cu prevederile legislației cu privire la instituțiile publice.

40⁶. La încheierea negocierilor, coordonatorul sectorial asigură consemnarea rezultatelor negocierilor în procesul-verbal semnat de către membrii grupului de negociere.

40⁷. Grupul de negociere se asigură că acordul include mecanisme clare de monitorizare, de raportare și de evaluare a implementării, prevederi referitoare la audit, precum și prevederi clare privind fluxurile financiare, eligibilitatea cheltuielilor, respectarea prevederilor cadrului normativ de reglementare a finanțelor publice și sustenabilitatea rezultatelor după încheierea finanțării externe.”;

1.1.19. la punctul 41, cuvântul „primar” se exclude;

1.1.20. punctul 44 se completează cu cuvintele „sau a contractelor de stat”;

1.1.21. punctul 47 va avea următorul cuprins:

„**47.** Rapoartele anuale/finale privind progresul în procesul de implementare a proiectului/programului de asistență externă sunt elaborate de către beneficiar și/sau implementator și sunt prezentate coordonatorului sectorial după aprobarea în cadrul comitetului de supraveghere, după caz.”;

1.1.22. punctul 50 se completează cu textul „, până la sfârșitul trimestrului I al anului ulterior anului raportării”;

1.1.23. se completează cu punctul 52¹ cu următorul cuprins:

„52¹. Autoritatea națională de coordonare, Ministerul Finanțelor și coordonatorii sectoriali vor colabora și vor asigura schimbul de informații cu Inspectoratul Control Financiar de Stat pentru a acorda sprijinul necesar în vederea asigurării protecției intereselor financiare ale statului și ale partenerilor externi de dezvoltare și pentru a nu admite fraudarea mijloacelor financiare/materiale din asistența externă, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 271/2025 cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului Național Antifraudă.”;

1.2. se completează cu anexa nr. 3 cu următorul cuprins:

„Anexa nr. 3
la Regulamentul cu privire la cadrul
instituțional și mecanismul de coordonare
și management al asistenței externe

INFORMAȚIA PRIVIND SURSELE EXTERNE ȘI RATA DE VALORIFICARE

Autoritatea responsabilă de implementarea proiectului	Creditorul	Denumirea acordului de împrumut	Data semnării	Denumirea proiectului	Tipul de asistență	Sectorul	Regiunea beneficiară	Data efectivă de începere	Termenul-limită de implementare	Suma împrumutului, euro	Debursările efectuate	Dobânzile achitate	Comisioanele achitate	Soldul datoriei	Rata de absorbție, %

1.2. În anexa nr.1¹:

1.2.1. pe tot parcursul textului, cuvintele „organe responsabile”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „autorități responsabile”, la forma gramaticală corespunzătoare;

1.2.2. la punctul 2, cuvintele „Organele centrale de specialitate ale administrației publice” se substituie cu textul „Ministerele și alte autorități administrative centrale (în continuare – *autorități responsabile*)”;

1.2.3. la punctul 3 subpunctul 3.4, textul „ministere, alte autorități administrative centrale” se substituie cu cuvintele „autoritățile responsabile”;

1.2.4. punctul 6 va avea următorul cuprins:

„6. Contractele de stat de colaborare interinstituționale, contractele de stat fără impact bugetar cu referire la proiectele de asistență tehnică, precum și contractele de stat fără impact bugetar care urmează a fi încheiate în temeiul prevederilor unor tratate internaționale în privința cărora au fost urmate toate procedurile interne sunt semnate în mod direct de către conducătorii autorităților responsabile, fără a parcurge procedura de avizare stabilită în secțiunea a 2-a din prezentul Regulament.”;

1.2.5. la punctul 9, textul „ministerelor sau altor autorități administrative centrale (în continuare – *organelor responsabile*)” se substituie cu cuvintele „autorităților responsabile”, iar enunțul: „La necesitate și/sau la solicitarea partenerilor externi, organul responsabil prezintă rapoarte privind implementarea contractului de stat.” se exclude;

1.2.6. punctele 10 și 11 vor avea următorul cuprins:

„10. Autoritatea responsabilă, care intenționează să încheie un contract de stat, înaintează Ministerului Afacerilor Externe o solicitare privind examinarea oportunității documentului din punctul de vedere al promovării obiectivelor politicii externe a Republicii Moldova. Totodată, Ministerul Afacerilor Externe se pronunță dacă documentul întrunește sau nu elementele constitutive ale unui tratat internațional.

11. Concomitent, textul propus al contractului de stat se remite de către autoritatea responsabilă Ministerului Finanțelor – pentru a analiza implicațiile bugetare.”;

1.2.7. se completează cu subpunctele 11¹ și 11² cu următorul cuprins:

„11¹. Opinia prealabilă a Cancelariei de Stat este solicitată de către autoritatea responsabilă doar în privința proiectelor de contracte de stat care cad sub incidența pct. 6. În alte cazuri, poziția Cancelariei de Stat este exprimată în cadrul procedurii de avizare.

„11². Autoritățile menționate la pct. 10, 11 și 11¹ prezintă opiniile prelabile în termen de cinci zile lucrătoare de la data recepționării solicitării.”;

1.2.8. la punctul 19, cuvintele „copiile avizelor autorităților și tabelul de sinteză cu comentarii asupra obiecțiilor și propunerilor formulate de către autoritățile avizatoare” se substituie cu textul „avizul Ministerului Justiției, avizele altor ministere și autorități administrative centrale de specialitate vizate”;

1.2.9. punctele 22, 23 și 24 vor avea următorul cuprins:

„22. Contractul de stat este semnat de către persoanele care au fost împuternicite în conformitate cu hotărârea Guvernului pentru aprobarea semnării contractului de stat, cu excepția contractelor de stat semnate în mod direct de către conducătorii autorităților responsabile, conform pct. 6 al prezentului Regulament.

23. În funcție de categoria contractelor de stat, acestea pot intra în vigoare prin semnare, în modul și în termenele stabilite de contractul de stat sau ca urmare

a îndeplinirii condițiilor necesare pentru intrarea acestora în vigoare, fiind aprobate de către Guvern sau ratificate de către Parlament.

24. Contractele de stat fără impact bugetar, pentru care nu sunt necesare proceduri interne de ratificare sau aprobare, intră în vigoare din data semnării sau în condițiile stabilite în textul acestora.”;

1.2.10. punctul 27 va avea următorul cuprins:

„**27.** Contractele de stat pentru care sunt necesare proceduri interne de aprobare sau ratificare intră în vigoare la o altă dată ulterioară după publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a actului normativ privind îndeplinirea procedurilor interne necesare în acest sens. În baza hotărârii de aprobare de către Guvern sau a legii de ratificare de către Parlament, autoritatea responsabilă notifică celeilalte părți îndeplinirea condițiilor necesare pentru intrarea în vigoare a contractului de stat, cu informarea Cancelariei de Stat.”;

1.2.11. punctul 42 se abrogă;

1.2.12. punctul 44 va avea următorul cuprins:

„**44.** Ulterior semnării contractului de stat sau adoptării actului normativ privind aprobarea sau ratificarea acestuia, autoritatea responsabilă emite ordinul prin care se aduce la cunoștință publică data intrării în vigoare a contractului. Ordinul se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în termen de 10 zile de la data intrării în vigoare a contractului de stat, împreună cu textul autentic al acestuia în limba română și cu textele anexelor și ale documentelor aferente/amendamentelor, dacă acestea nu au fost publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, împreună cu actul normativ privind realizarea procedurilor interne. În cazurile în care contractul de stat nu conține un text autentic în limba română, textul autentic al acestuia în limba de referință și traducerea oficială în limba română sunt asigurate de către autoritatea responsabilă de încheierea contractului de stat.”;

1.2.13. punctul 45 se abrogă;

1.3. în anexa nr. 1 la Regulamentul privind mecanismul de încheiere și intrare în vigoare a contractelor de stat:

1.3.1. în compartimentul A subpunctul 1.2, cuvântului „interstatal” se substituie cu textul „interstatal, interguvernamental”;

1.3.2. în compartimentul B:

1.3.2.1. la subpunctul 1.2, cuvintele „publice asupra contractului” se substituie cu cuvintele „pe platforma consiliilor sectoriale”;

1.3.2.2. subpunctul 4.5 se abrogă;

1.3.3. în denumirea compartimentului D, după cuvântul „oportunității” se introduce textul „aprobării”.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea
Hotărârii Guvernului nr. 377/2018 cu privire la reglementarea
cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și
management al asistenței externe

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea <i>Hotărârii Guvernului nr. 377/2018 cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe</i> a fost elaborat de către Cancelaria de Stat.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre este elaborat în vederea realizării acțiunii nr. 443 din <i>Planul național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024</i> în care este setată acțiunea „<i>modificarea Hotărârii Guvernului nr.377/2018 cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe</i>” și a acțiunii nr.2 din Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029 (Cluster 1: Valori fundamentale, Capitolul 32: Control financiar), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. Astfel, proiectul hotărârii Guvernului are drept obiectiv ajustarea cadrului normativ aferent coordonării și managementului asistenței externe, prin modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 377/2018, în vederea consolidării mecanismului instituțional, asigurării unei mai bune corelări a asistenței externe cu prioritățile de dezvoltare ale Republicii Moldova și alinierii acestuia la standardele și cerințele Uniunii Europene, dar și clarificarea unor aspecte procedurale privind mecanismul de încheiere și intrare în vigoare a contractelor de stat. Drept urmare, modificările propuse vor contribui la: • consolidarea cadrului instituțional și de management al asistenței externe; • mai bună integrare a principiilor orizontale ale UE și ODD-urilor în procesul de planificare a noilor proiecte și programe de asistență externă; • delimitarea clară a procedurilor aplicabile și responsabilităților instituționale aferente pentru promovarea propunerilor noi/modificarea proiectelor cu valoare mai mică/mai mare de 10 mil EUR; • fortificarea rolului Comitetului interministerial pentru planificare strategică, precum și a consiliilor sectoriale în domeniul asistenței externe în programarea, monitorizarea și implementarea proiectelor de asistență externă, inclusiv corelarea rolului acestora cu prevederile noului mecanism ce urmează a fi setat pe marginea coordonării, monitorizării și implementării Planului de creștere pentru Moldova. • transparență sporită și responsabilizare în gestionarea resurselor externe, cu accent pe standardizarea unor cerințe la etapa de programare și negociere a acordurilor de asistență externă; • protecția intereselor financiare ale statului și partenerilor externi și corelarea cu cadrul normativ relevant; • clarificarea unor aspecte procedurale privind mecanismul de încheiere și intrare în vigoare a contractelor de stat.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În procesul de implementare a Hotărârii Guvernului nr.377/2018 au fost identificate mai multe dificultăți și neconcordanțe, inclusiv lipsa unei clarități privind atribuțiile instituțiilor implicate, suprapunerea unor responsabilități între autoritatea națională de coordonare și coordonatorii sectoriali, precum și insuficiența unor prevederi clare privind negocierea acordurilor de asistență externă. Astfel, se impune o revizuire a

actului normativ pentru a asigura coerența, eficiența și transparența mecanismului existent, dar și o corelare mai bună cu evoluțiile la nivel național aferente mecanismului de coordonare a Planului de creștere pentru Moldova și stabilirea noului cadru de coordonare antifraudă și protecția intereselor financiare ale statului și UE.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Modificările propuse la Hotărârea Guvernului nr.377/2018 vizează următoarele aspecte principale: • alinierea la principiile orizontale ale UE și internaționale: integrarea principiilor privind democrația, drepturile omului, egalitatea de gen, standardele sociale, climatice și de mediu, precum și a principiilor „a nu prejudicia în mod semnificativ” și „a nu lăsa pe nimeni în urmă”; • consolidarea cadrului instituțional: corelarea cu rolul și funcțiile Comitetului interministerial pentru planificare strategică ca organ decizional în procesul de coordonare și monitorizarea asistenței externe, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1070/2023; • clarificarea terminologiei: înlocuirea unor noțiuni ambigue sau depășite („beneficiar primar/beneficiar secundar”, „contractor”) cu termeni uniformi și operaționali („beneficiar”, „unitate de implementare/implementator”) , precum și introducerea unor noțiuni noi („asistență externă nerambursabilă”, „cerințe standard pentru negociere”) și ajustarea celor existente („grant”, „asistență (cooperare) financiară”, „asistență (cooperare) tehnică”); • completarea și delimitarea clară a procedurilor aplicabile și responsabilităților instituționale aferente pentru promovarea propunerilor noi/modificarea proiectelor cu valoare mai mică/mai mare de 10 mil EUR; • corelarea cu prevederile privind funcționarea și atribuțiile Comitetului interministerial pentru planificare strategică în domeniul asistenței externe; • fortificarea rolului consiliilor sectoriale în cadrul noului mecanism ce urmează a fi setat pe marginea coordonării, monitorizării și implementării Planului de creștere pentru Moldova; • îmbunătățirea procesului de negociere a acordurilor: introducerea cerințelor standard pentru negociere, care să protejeze interesele Republicii Moldova și să asigure vizibilitatea sprijinului acordat de către partenerii de dezvoltare; • fortificarea mecanismelor de integritate și transparență: fortificarea cooperării instituționale pentru protejarea intereselor financiare ale statului și partenerilor de dezvoltare; • stabilirea unor reguli clare privind raportarea, monitorizarea și evaluarea utilizării resurselor externe; • clarificarea competențelor autorităților responsabile de încheierea contractelor de stat privind aspectele de intrare în vigoare și aducere la cunoștință publică a contractelor.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Nu este aplicabil.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Modificările propuse vor contribui la consolidarea rolului Comitetului interministerial pentru planificare strategică și al consiliilor sectoriale de asistență externă, clarificarea responsabilităților instituționale, simplificarea și uniformizarea terminologiei, introducerea cerințelor standard de negociere, precum și la creșterea transparenței în procesul de raportare și monitorizare a proiectelor de asistență externă. Totodată, se clarifică și detailează unele aspecte procedurale privind mecanismul de încheiere și intrare în vigoare a contractelor de stat.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea prevederilor proiectului nu implică alocarea resurselor financiare din bugetul de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil.
4.4. Impactul social
Modificările propuse contribuie la îmbunătățirea coordonării proiectelor sociale, consolidarea mecanismelor de incluziune și asigurarea că asistența externă răspunde nevoilor grupurilor vulnerabile, în conformitate cu principiul „a nu lăsa pe nimeni în urmă”.

4.5. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil.
4.6. Impactul asupra echității și egalității de gen
Modificările operate la pct. 5 din Anexa nr. 1 propun integrarea principiului egalității de gen în procesul de planificare și implementare a asistenței externe care reprezintă o cerință transversală în conformitate cu cadrul normativ european și practicile internaționale de cooperare pentru dezvoltare.
4.7. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.8. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor <i>Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional</i>, pe pagina web oficială a Cancelarie de Stat www.gov.md, la compartimentul <i>Transparența decizională</i>, a fost plasat anunțul privind consultarea publică a proiectului, inclusiv a documentelor aferente și pe platforma www.particip.gov.md, care poate fi vizualizat accesând următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/cancelaria-de-stat-anunta-initierea-procesului-de-modificare-a-hotararii-guvernului-nr3772018-cu-privire-la-reglementarea-cadrului-institutional-si-mecanismului-de-coordonare-si-management-al-asistentei-externe/15057. Proiectul a fost supus avizării și consultării publice, fiind recepționate avize din partea următoarelor entități: Ministerul Finanțelor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Culturii, Ministerul Sănătății, Ministerul Mediului, Ministerul Energiei. Obiecțiile, propunerile și recomandările examinate au fost incluse în sinteza la proiect.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul hotărârii de Guvern a fost remis Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție, conform prevederilor art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Prin scrisoarea nr. 06/2/16686 din 22.09.2025 a fost prezentată expertiza anticorupție, care indică că în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, iar Nota informativă a proiectului a fost structurată cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii nr.100/2017cu privire la actele normative. Inclusiv, implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este în detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condițiile respectării următoarelor recomandări: - completarea cu prevederi ce vizează lipsa unui angajament corespondent al autorităților naționale în contextul primirii cu titlul gratuit a asistenței/grantului; - reconsiderarea expresiei ”se elaborează, pornindu-se de la interesele Republicii Moldova în domeniul respectiv,” și substituirea cu o altă expresie ce vizează obligația negociatorului ”de a asigura corespunderea condițiilor tratatului cu interesele naționale în domeniul respectiv”; - concretizarea subiectului responsabil de delimitarea și aprobarea ”priorităților de dezvoltare naționale și sectoriale” și documentului care nemijlocit oformează cu caracter definitiv aceste principii. Astfel, la definitivarea proiectului s-au luat în considerare recomandările incluse în raport, fiind operate completările de rigoare în textul proiectului și reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect. De asemenea, proiectul a fost transmis Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice, conform art. 37 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative. În urma examinării, Ministerul Justiției a emis avizul nr. 04/2-6416 din 01.07.2025, formulând propuneri de îmbunătățire a textului proiectului sub aspectul redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă. Rezultatele examinării și recomandările

incluse în aviz au fost reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Urmare a aprobării prezentului proiect, aceasta nu implică modificarea/abrogarea altor acte normative sau adoptarea unor acte normative noi.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Nu este aplicabil.

Secretar general adjunct al Guvernului

/semnat electronic/

Roman CAZAN

SINTEZA

obiecțiilor/propunerilor la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.377/2018 cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe

Participantul la avizare /expertizare	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea
Ministerul Justiției nr. 04/1-8902 din 08.09.2025	Pornind de la prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul actului normativ, însoțit de nota de fundamentare și, după caz, de alte acte, se transmite spre avizare autorităților publice centrale responsabile de aplicarea prevederilor conținute în proiect și instituțiilor interesate, în funcție de obiectul de reglementare. În context, la etapa de avizare, Ministerul Justiției comunică lipsa observațiilor de ordin conceptual. Totodată, în contextul creșterii semnificative a sarcinilor și a volumului de lucru pe aspecte de gestionare a asistenței externe, în special a fondurilor UE, se consideră imperios necesară consolidarea echipelor în cadrul autorităților publice. Sunt necesare a fi instituționalizate poziții exclusiv pentru aceste sarcini. Planificarea necesităților de investiții și implementarea proiectelor europene și alte programe de asistență necesită cunoștințe speciale, respectiv ministerele urmează a fi capacitate. Adițional, proiectul definitivat urmează a fi remis pentru efectuarea expertizei juridice, în conformitate cu art. 37 din Legea nr. 100/2017. Astfel, după avizare și consultare publică, proiectul actului normativ, însoțit de nota de fundamentare, de sinteză și, după caz, de tabelul de concordanță, se expediază Ministerului Justiției	Se ia act
Ministerul Justiției (expertiza) nr. 04/1-9225 din 15.09.2025	Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit autorilor, proiectul de act normativ a fost elaborat în vederea realizării acțiunii nr. 443 din Planul național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea	Se ia act

	Guvernului nr. 841/2025 în care este setată acțiunea „modificarea Hotărârii Guvernului nr. 377/2018 cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe” și a acțiunii nr. 2 din Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029 (Cluster 1: Valori fundamentale, Capitolul 32: Control financiar), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. Astfel, proiectul hotărârii Guvernului are drept obiectiv ajustarea cadrului normativ aferent coordonării și managementului asistenței externe, prin modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 377/2018, în vederea consolidării mecanismului instituțional, asigurării unei mai bune corelări a asistenței externe cu prioritățile de dezvoltare ale Republicii Moldova și alinierii acestuia la standardele și cerințele Uniunii Europene, dar și clarificarea unor aspecte procedurale privind mecanismul de încheiere și intrare în vigoare a contractelor de stat. În context, potrivit art. 6 lit. b) și art. 7 lit. h1) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului, precum și decide asupra încheierii contractelor de stat și a altor acorduri care nu sunt guvernate de normele dreptului internațional public. Drept urmare, din punct de vedere conceptual, precizăm că nu avem observații de formulat.	
	Referitor la textul propriu-zis al proiectului, menționăm despre necesitatea îmbunătățirii sub aspectul redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă, după cum urmează: La pct. 1.1, în textul amendamentului pentru pct. 5, cuvintele „noilor proiecte și programe” se vor substitui cu cuvintele „proiectelor și programelor”.	Se acceptă

	La pct. 1.7.2, textul „10 mil. EUR” se va substitui cu textul „10 milioane de euro”, în vederea menținerii terminologiei constante.	Se acceptă
	La pct. 1.24, textul „la Regulamentului cu privire la cadrul instituțional și mecanismul de coordonare și management al asistenței externe” se va substitui cu denumirea anexei. Tabelul, precum și trimiterea cadru a anexei se vor revizui în vederea indicării denumirii anexei.	Se acceptă
	La pct. 2.12 se va indica denumirea deplină a sursei de publicare a actelor normative – Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	Se acceptă
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	La proiectul hotărârii de Guvern: 1. La pct. 1.1, în partea ce vizează expunerea în redacție nouă a pct. 5 al Regulamentului cu privire la cadrul instituțional și mecanismul de coordonare și management al asistenței externe, textul „a organizațiilor de cercetare și a universităților, „a nu prejudicia în mod semnificativ” și „a nu lăsa pe nimeni în urmă.” se va substitui cu textul „organizațiile de cercetare și universitățile, prin consultări publice, cu respectarea principiilor „a nu prejudicia în mod semnificativ” și „a nu lăsa pe nimeni în urmă.”, pentru a reglementa un mecanism practic prin care se poate asigura implicarea acestor entități.	Se acceptă

	La pct. 1.4, pentru a asigura o expunere mai clară și mai accesibilă, textul introdus prin pct. 13² se propune a fi expus în următoarea redacție: „13². Comitetul interministerial pentru planificare strategică examinează și aprobă: lista necesităților de asistență externă; matricele de angajamente asumate în cadrul politicilor privind programele de suport bugetar și operațiunile de politici pentru dezvoltare, negociate cu partenerii de dezvoltare, precum și rapoartele de implementare aferente; propunerile de programe și proiecte de asistență externă cu valoarea totală mai mare de 10 milioane de euro; propunerile de modificare și restructurare a proiectelor respective; raportul anual privind asistența externă acordată Republicii Moldova. Lista necesităților de asistență externă se elaborează în baza priorităților naționale și sectoriale de dezvoltare, identificate prin intermediul consiliilor sectoriale în domeniul asistenței externe și prezentate de autoritățile administrației publice centrale de specialitate.”.	Se acceptă
	La pct. 1.13, introducerea după sintagma „contractelor de stat” a cuvintelor „de asistență externă” urmează a fi reconsiderată, întrucât Regulamentul privind mecanismul de încheiere și intrare în vigoare a contractelor de stat nu operează cu o asemenea delimitare în raport cu contractele de stat (conform pct. 3 și pct. 8 din Regulament), iar, în măsura în care se apreciază necesară o astfel de distincție, Regulamentul prenotat urmează a fi completat corespunzător.	Se acceptă
	La pct.1.22, se va indica denumirea tabelului propus pentru Anexa nr. 3 la Regulamentului cu privire la cadrul instituțional și mecanismul de coordonare și management al asistenței externe. Suplimentar, se propune completarea tabelului cu o nouă coloană, „Regiunea beneficiară”, după coloana „Sector”, pentru a permite monitorizarea distribuirii asistenței externe pe regiuni.	Se acceptă

	La pct. 2.6, se propune a reconsidera necesitatea includerii pct. 11¹ ca prevedere separată, iar pentru a asigura claritatea textului normativ, se propune de a comasa dispozițiile pct. 11 cu pct. 11¹ din proiect, astfel încât să fie redactate într-un singur punct cu următorul cuprins: „11. Autoritatea responsabilă concomitent înaintea, pentru opinie prealabilă, textul propus al contractului de stat către Cancelaria de Stat – în vederea coordonării prin prisma priorităților de politici, concordanței cu cadrul strategic și cu cadrul de asistență externă, inclusiv către Ministerul Finanțelor – pentru analiza implicațiilor asupra alocării resurselor financiare din bugetul de stat. Opinia prealabilă a Cancelariei de Stat va fi solicitată doar pentru proiectele de contracte de stat care cad sub incidența pct. 6, iar în celelalte cazuri, poziția Cancelariei de Stat va fi exprimată în cadrul procedurii de avizare.”.	Se acceptă parțial A fost revizuită redacția propusă pentru pct.11, cu următorul cuprins: „Autoritatea responsabilă înaintea, pentru opinie prealabilă, textul propus al contractului de stat către Ministerul Finanțelor – pentru analiza implicațiilor asupra alocării resurselor financiare din bugetul de stat”. Totodată, comasarea pct. 11¹ cu pct.11, nu se acceptă, întrucât norma devine neclară.
	La pct. 2.14, ce vizează expunerea în redacție nouă a pct. 44 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere și intrare în vigoare a contractelor de stat, se impune corelarea textului propus de autor cu cel din Tabelul comparativ al proiectului, întrucât există diferențe de redactare între acestea.	Se acceptă
Ministerul Afacerilor Externe	<u>I. Anexa nr. 1.</u> La punct. 1.2.1., care vizează expunerea într-o redacție nouă a punctului 9.3, se consideră judicios de a exclude cuvântul „nerambursabil”, deoarece poartă un caracter restrictiv. Sunt cunoscute multe cazuri când la acordarea asistenței tehnice se cere și o contribuție din partea părții moldovenești.	Nu se acceptă Noțiunea a fost preluată din <i>Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova</i>. Definițiile au fost clarificate prin prisma corelării cu prevederile Anexei 1¹ în vederea clarificării și calificării tipului de asistentă și, consecutiv la stabilirea tipului contractului de stat.

	La punctul 1.2.5: ținând cont de faptul că subpunctul 9.6 se abrogă (a se vedea punctul 1.2.4.) ar fi oportun ca proiectul Hotărârii să nu să se completeze cu subpunctul 9.7¹, dar a se expune ca subpunct 9.6 în redacție nouă.	Nu se acceptă Propunerea nu este conformă din punct de vedere al tehnicii legislative.
	La punct. 1.2.7, atragem atenția asupra faptului că odată ce hotărârea Guvernului se completează cu subpunctul 9.3¹, definirea noțiunii de „grant” nu este necesară.	Nu se acceptă Noțiunea de „<i>grant</i>” a fost introdusă pentru a clarifica distinct ce reprezintă acest tip de instrument. <i>Asistența externă nerambursabilă</i> nu se poate reduce la termenul „<i>grant</i>”, deoarece acesta acoperă exclusiv asistența financiară. În schimb, <i>asistența externă nerambursabilă</i> are un spectru mai larg, incluzând atât asistența financiară, cât și asistența tehnică.
	La punctul 1.5.2, prevederea din subpunctul 14.3¹ utilizează termenul de „acorduri”. Acest termen nu reflectă toate tipurile de documente care pot fi semnate în domeniul asistenței externe, precum și caracterul juridic al acestora. În acest context, având în vedere că Regulamentul se referă la toate formele juridice de primire a asistenței financiare și tehnice, se propune a înlocui expresia „acorduri” cu cuvintele „tratate internaționale/contracte de stat”.	Se acceptă
	Propunerea de la punctul 5 din aviz este valabilă și pentru redacția subpunctul 16.1¹ și subpunctul 39. Totodată, în subpunctul 16.1¹ expresia „prin eliberarea împuternicirilor” urmează a fi substituită cu expresia „în baza deplinelor puteri eliberate de Ministerul Afacerilor Externe”.	Nu se e acceptă Eliberarea împuternicirilor este formulă generală care cuprinde ambele proceduri, prevăzute de Anexa nr.1¹ privind modul de încheiere și semnare a contractelor de stat, precum și procedura privind semnarea tratelor internaționale, în baza deplinelor puteri eliberate de Ministerul Afacerilor Externe.

	La punct. 1.16, care vizează completarea cu secțiunea 2¹, Ministerul atestă că acesta conține cerințe și proceduri care ar fi mai mult caracteristice contractelor de stat. Respectiv, în denumirea secțiunii 2¹ și în toate punctele din acesta, cuvintele „acordurilor”, „acordului” și „acordul” să fie înlocuite corespunzător cu expresia „contract de stat”.	Nu se acceptă Cerințele respective au fost introduse pentru a reglementa procesul de negociere a proiectelor de asistență externă, indiferent de actele în baza cărora aceasta este acordată.
	<i>II. Anexa nr. 1¹.</i> La punctul 2.4. prin care se propune a expune în redacție nouă punctul 6, atragem atenția că atât redacția actuală cât și redacția nouă conține elemente contradictorii, ori pe de o parte se specifică că contractele de stat „în privința cărora au fost urmate toate procedurile interne” pot fi semnate „fără a parcurge procedura stabilită în prezentul regulament”. Respectiv, se consideră necesar a specifica care proceduri nu sunt aplicate.	Se acceptă Pentru claritate la pct. 6, cuvintele „procedura stabilită în prezentul Regulament” se substituie cu textul, „procedura de avizare stabilită în Secțiunea 2 din prezentul Regulament”.
	Ministerul remarcă că Secțiunea a 2-a nu prevede un <u>mecanism de coordonare</u> la etapa de elaborare a proiectului contractului de stat. În condițiile actualelor reglementări, contractele de stat se elaborează și se negociază direct fără a fi implicate alte autorități prevăzute la punctul 14. Astfel, avizarea are loc după finalizarea negocierilor. În astfel de situații pot apărea cazuri când în urma avizării vor fi prezentate propuneri, care vor impune reluarea negocierilor, fapt care nu este privit pozitiv de către	Nu se acceptă Secțiunea 2 nu poate reglementa procedura de coordonare, întrucât are ca obiect exclusiv procedura de avizare și semnare a contractelor de stat. A se corobora cu cerințele pct.1.16 din Anexa nr.1 din proiect care reglementează
	partenerii străini. Mai mult ca atât, avizarea la etapa aprobării semnării capătă o formă mai mult formală decât necesară. Din acest considerente, se propune de a reglementa în primul rând procedura de elaborare și coordonare până la aprobarea semnării.	procedura de negociere a acordurilor de asistență externă, în special obligația coordonatorului sectorial de a asigura, în procesul de pregătire și negociere a acordului de asistență externă, participarea specialiștilor cu calificare corespunzătoare din cadrul altor ministere și autorități administrative cu competențe în domeniu.

		De asemenea, procedura de elaborare și coordonare prealabilă a textului proiectului contractului de stat este reglementată în Secțiunea 1 la Regulamentul privind mecanismul de încheiere și intrare în vigoare a contractelor de stat.
	La fel se propune a revedea punctul 20, care prevede aplicarea facilităților fiscale și vamale pentru realizarea contractelor de stat. Atragem atenția că contractul de stat nu poate aduce modificări la legislația fiscală și vamală, ori scutirile fiscale și vamale țin de competența legislativului.	Nu se acceptă Punctul 20 din Regulament nu instituie norme privind acordarea scutirilor, ci stabilește că anumite clauze referitoare la facilități, incluse în contractele de stat, nu pot constitui temei pentru calificarea acestora drept contracte de stat cu impact financiar. Astfel, prevederile pct. 20 clarifică faptul că nu sunt considerate contracte de stat cu impact financiar acele înțelegeri care prevăd aplicarea facilităților fiscale și vamale aferente executării contractului, precum și cele care vizează angajamente de alocare a resurselor financiare din bugetul autorității publice responsabile.
	Punctul 29 prevede că fiecare autoritate exercită autonom rolul de depozitar al contractului de stat. În această situație	Nu se acceptă

	este dificil de a monitoriza contractele de stat semnate, intrarea lor în vigoare și stingerea acestora. Din aceste considerente se propune a examina oportunitatea modificării punctului 29 prin acordarea Cancelariei de Stat rolului de depozitar al contractelor de stat.	Registrul contractelor de stat va fi ținut de fiecare autoritate responsabilă de încheierea contractelor din domeniul sau de competențe. Normele privind momentul intrării în vigoare a contractelor de stat au fost clarificate prin modificările propuse la pct.44.
	La punctul 44 atragem atenția asupra faptului că legea de ratificare a contractului de stat se publică împreună cu contractul de stat. Respectiv, în redacția actuală punctul 44 admite publicare dublă a contractului. Pentru evitarea acestei situații se propune a completa prima propoziție după cuvintele „documentelor aferente/amendamentelor” cu cuvintele „dacă acestea nu au fost publicate în Monitorul Oficial”.	Se acceptă
Ministerul Afacerilor Externe (aviz repetat)	1. Cu privire la propunerea MAE la subpunctul 1.2.1. din proiect, vizând definiția noțiunii de „asistență tehnică”, care urmează a fi inclusă în subpunctul 9.3. din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 377/2018. Autorul proiectului nu a acceptat propunerea MAE, argumentând poziția sa prin faptul că noțiunea respectivă a fost preluată din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova. MAE notează că Legea nr. 595/1999 nu definește și nu operează cu noțiunea de „asistență tehnică”. Articolul 2 din legea menționată include sintagma „asistență tehnică” în cadrul definiției pentru noțiunea de „asistență externă nerambursabilă” care, de altfel, este preluată în proiectul primit pentru avizare în subpunctul 1.2.2. Respectiv, ținând cont de prevederile Legii nr. 595/1999, MAE consideră necesară fie amendarea textului subpunctului 1.2.1. conform propunerii din avizul său inițial, fie eliminarea acestui subpunct, având în vedere că redacția noului subpunct 1.2.2. din proiect corespunde	Nu se acceptă Noțiunea a fost preluată din <i>Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova</i>. Definițiile au fost clarificate prin prisma corelării cu prevederile Anexei 1¹ în vederea clarificării și calificării tipului de asistentă și, consecutiv la stabilirea tipului contractului de stat.

	dispozițiilor articolului 2 din Legea nr. 595/1999 care include termenul de asistență tehnică în definiția noțiunii „asistență externă nerambursabilă”.	
	2. Cu privire la propunerea MAE la pct. 1.2.5. din proiect, conform căreia, în legătură cu abrogarea, în anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 377/2018, a subpunctului 9.6 se consideră oportună ca noul subpunct 9.7¹ să fie expus ca noul subpunctul 9.6. Autorul proiectului nu a acceptat propunerea MAE, argumentând că aceasta nu este conformă din punct de vedere al tehnicii legislative. MAE își menține poziția cu privire la propunerea formulată, având în vedere că sinteza obiecțiilor/propunerilor la proiectul de hotărâre nu face trimiteri la norme legale exprese care ar face imposibilă modificare propusă și ținând cont de faptul că, în conformitate cu dispozițiilor art. 53 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, punctele se numerează consecutiv de la începutul și până la sfârșitul actului normativ.	Nu se acceptă Propunerea nu este conformă din punct de vedere al tehnicii legislative.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	1) <i>Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord:</i> La anexa nr. 1: pct. 1.2.9., noțiunea de „suport bugetar” și pct. 12.1., noțiunea de „asistență (cooperare) financiară”, observăm că noțiunea de suport bugetar este definită ca o asistență financiară, deci, suportul bugetar ar urma să facă parte din sfera noțiunii și definiția asistenței financiare. Însă această din urmă definiție include în sfera sa „suportul financiar” și „alocația financiară”. Deci, se pune problema dacă „suportul bugetar” și „suportul financiar” reprezintă una și aceeași noțiune sau dacă acestea sunt noțiune diferite de ce nu figurează în definiția noțiunii de asistență financiară.	Nu se acceptă Menționăm că <i>asistența financiară</i> reprezintă noțiunea-cadru care include diverse forme de suport financiar sub formă de granturi și/sau împrumuturi, destinate proiectelor și programelor. <i>Suportul bugetar</i>, însă, este un instrument distinct, caracterizat prin debursarea directă la bugetul de stat și condiționat de realizarea politicilor și reformelor convenite cu partenerii de dezvoltare. Această distincție este consacrată și în practica Uniunii Europene și a instituțiilor financiare internaționale. Prin urmare, pentru claritate juridică și facilitarea aplicării corecte a normelor, este necesară menținerea unei definiții separate, mai seamă că este utilizată și pe parcursul textului.
	pct. 1.4., punctul 13², în opinia Ministerului textul „elaborată în baza priorităților naționale și sectoriale de dezvoltare, identificate prin intermediul consiliilor sectoriale în domeniul asistenței externe și prezentate de autoritățile administrației publice centrale de specialitate” este inutil, întrucât reproduce în mod sintetic cum are loc întocmirea listei necesităților de asistență externă, reglementat de actul normativ supus modificării.	Nu se acceptă Aceste prevederi, care se propun a fi excluse, se regăsesc și în redacția actuală a HG nr. 377/2018 și se propune menținerea lor în proiect pentru facilitarea aplicării corecte a normelor.
	2) <i>Propuneri care poartă caracter de recomandare:</i> La anexa nr. 1: pct. 9.1, noțiunea de „asistență externă”, propunem substituirea conjuncției „și” cu disjuncția „sau”, întrucât pot exista acorduri de asistență externă care prevăd doar	Se acceptă

	asistența financiară sau doar asistența tehnică. În caz contrar, dacă păstrăm conjuncția „și” pentru a fi în prezența unui acord de asistență externă, după cum este definit, va fi necesar ca acesta să conțină atât elementul de asistență financiară cât și cel de asistență tehnică. Totodată, observăm că din punct de vedere logic, disjuncția „sau” este o operație logică între două propoziții sau variabile logice care este adevărată dacă cel puțin una dintre propoziții (variabile) este adevărată. Deci, dacă în practică, un acord de asistență externă, fiind definit ca asistență financiară sau asistență tehnică, va conține ambele tipuri de asistență, această stare de fapt nu-i va știrbi calitatea de a fi „acord de asistență externă”, întrucât, după cum s-a menționat pentru ca operațiunea logică să fie adevărat este necesar doar una din propoziții (variabile) să fie adevărată. Deci se va putea susține că un acord este de asistență externă când acesta va conține și ambele variabile (asistența financiară / asistența tehnică).	
	pct. 1.2.2, noțiunea de „asistență externă nerambursabilă”, observăm că textul „statelor, organismelor financiare internaționale sau altor subiecți de drept internațional public” corespunde parțial cu definiția noțiunii de „partener extern de dezvoltare”. În acest context, propunem completarea acestei din urmă noțiuni cu toți subiecții care vor fi considerați parteneri externi de dezvoltare și substituirea textului invocat mai sus din definiția noțiunii de „asistență externă nerambursabilă” cu textul „partenerilor externi de dezvoltare”, evitându-se astfel enumerarea subiecților în definiția dată.	Nu se acceptă Noțiunea este aliniată la prevederile <i>Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova</i>.
	pct. 1.2.5, noțiunea de „cerințe standard pentru negociere”, propunem substituirea sintagmei „finanțare externă” cu sintagma „asistență externă”, întrucât, pe de o parte, noțiunea de „finanțare externă” nu este definită în Regulament, iar pe de altă parte, poate fi interpretat că standardele pentru negocieri sunt aplicabil doar în cazul	Se acceptă

	acordurilor de asistență financiară, dar nu și a celor de asistență tehnică.	
Ministerul Apărării	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Ministerul Educației și Cercetării	Cu titlu general, după cum este reflectat în nota informativă, prin proiectul respectiv se propune ajustarea cadrului normativ aferent coordonării și managementului asistenței externe, în vederea asigurării unei mai bune corelări a asistenței externe cu prioritățile de dezvoltare ale Republicii Moldova și alinierii acestuia la standardele și cerințele Uniunii Europene, consolidării rolului Comitetului interministerial pentru planificare strategică, precum și a consiliilor sectoriale în domeniul asistenței externe în programarea, monitorizarea și implementarea proiectelor de asistență externă, inclusiv corelarea rolului acestora cu prevederile noului mecanism ce urmează a fi setat pe marginea coordonării, monitorizării și implementării Planului de creștere pentru Moldova.	Se ia act
	Cu titlu particular, la pct. 2.2 (1.1) din proiect, se recomandă excluderea cuvântului „urbane”, întrucât acestea fac parte din autoritățile publice locale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală.	Se acceptă
	La pct. 2.10 (1.8) cuvântul „instituțiilor” se va înlocui cu cuvântul „organizațiilor”, în scopul utilizării unei terminologii uniforme în conținutul actului normativ (a se vedea pct. 2.2 din proiect).	Se acceptă
	Se va revizui conținutul pct. 45 din HG nr. 377/2018, deoarece în redacția actuală dublează prevederile din pct. 44 modificat conform pct. 3.15 (2.14) din proiect.	Se acceptă
	În scopul reglementării tuturor aspectelor procedurale privind încheierea contractelor de stat, considerăm judicioasă stabilirea unor termeni în interiorul cărora autoritățile competente (Cancelaria de Stat, Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Finanțelor) vor prezenta	Se acceptă

	opiniile prealabile, prin completarea pct. 3.6 (2.6) și 3.7 (2.7) din proiect.	
Ministerul Mediului	Ministerul Mediului comunică susținerea proiectului cu propunerea de a include prevederi ca acordurile ce cad sub incidența HG. 377/2018 să fie semnate și în limba română, sau să fie anexate traducerile oficiale în limba română, ținând cont că la publicarea în Monitorul Oficial se solicită traducerea oficială a acestora.	Se ia act Aceste prevederi se regăsesc și în redacția actuală a HG nr. 377/2018.
Ministerul Sănătății	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Ministerul Culturii	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Ministerul Energiei	La pct. 9.5 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 377/2018, se propune revizuirea cuvântului „recipient” având în vedere că, acesta nu redă corect contextul termenului de „beneficiar”. Termenul „recipient” este utilizat cu sensul de „obiect destinat conținerii unor substanțe”. În acest context instituțional, utilizarea sa poate genera confuzie în interpretarea și aplicarea prevederilor legale.	Se acceptă
	La pct. 13 ¹ din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 377/2018, se sugerează reexaminarea textului în sensul formulării atribuțiilor Comitetului interministerial pentru planificare strategică. Punctul 7 subpct. 3) din Hotărârea Guvernului nr. 1070/2023 privind instituirea Comitetului interministerial pentru planificare strategică, stabilește un set amplu de atribuții, care depășesc sfera asistenței externe, incluzând aprobarea programelor și proiectelor de asistență externă, examinarea și aprobarea propunerilor de modificare, extindere sau finalizare înainte de termen a proiectelor de asistență externă. Formularea actuală, însă, pare să limiteze rolul Comitetului interministerial pentru planificare strategică doar la direcționarea și corelarea asistenței externe pentru realizarea priorităților naționale	Nu se acceptă Completările propuse au rolul de a clarifica rolul Comitetului interministerial pentru planificare strategică pe segmentul de asistență externă și nu de a limita atribuțiile acestuia.

	de dezvoltare, precum și monitorizarea utilizării eficiente și eficace a acesteia.	
	La pct. 25.3 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 377/2018, este menționat Programul de activitate al Guvernului, deși acesta a fost înlocuit prin Planul național de reglementări. Solicităm clarificarea motivului pentru care denumirea anterioară a rămas în tabelul comparativ. Dacă se au în vedere alte tipuri de program de activitate al Guvernului (de exemplu, cel prezentat la momentul investiției Guvernului), rugăm să se specifice expres.	Se acceptă parțial S-a reformulat în „Programele de activitate ale Guvernului”. Programul național de reglementări a fost redenumit din Planul de activitate a Guvernului.
	Avem rezerve cu privire la propunerea de abrogare a pct. 28 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 377/2018, întrucât acesta reglementează competența de aprobare a listei necesităților de asistență externă de către Comitetul interministerial de planificare strategică. Prin eliminarea acestui text, nu mai este clar cine va aproba respectiva listă. Solicităm clarificarea și indicarea autorității competente pentru aprobarea listei.	Nu se acceptă Pct. 13² din proiect prevede expres ce aprobă CIPS în alinieră cu prevederile <i>HG nr. 1070/2023 privind instituirea Comitetului interministerial pentru planificare strategică.</i>
	La pct. 40 ² din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 377/2018, se propune înlocuirea propoziției „Coordonatorul sectorial asigură participarea la pregătirea și negocierea acordului de asistență externă a specialiștilor de calificare corespunzătoare din alte ministere și autorități administrative cu componente în domeniu.” cu „Coordonatorul sectorial asigură, în procesul de pregătire și negociere a acordului de asistență externă, participarea specialiștilor cu calificare corespunzătoare din cadrul altor ministere și autorități administrative cu competențe în domeniu.”	Se acceptă
	La Anexa nr. 1 la Regulamentul privind mecanismul de încheiere și intrare în vigoare a contractelor de stat, compartimentul B, subpct. 1.2, se face referire la Comitete sectoriale. Solicităm clarificarea dacă se are în vedere Consiliul sectorial. În acest caz, rugăm uniformizarea nomenclaturii utilizate în tot actul normativ	Se acceptă

Ministerul Muncii și Protecție Socială	<u>La proiectul Hotărârii Guvernului.</u> La pct. 1.2.1, pentru subpunctele 9.2 și 9.3 nou-introduse, se recomandă revederea oportunității includerii termenului „cooperare” în paranteză, întrucât acesta nu este echivalent cu „asistență”. Termenul „asistență” reprezintă un sprijin unidirecțional acordat beneficiarului, în timp ce „cooperarea” desemnează o relație bilaterală sau multilaterală de parteneriat.	Se acceptă
	La pct. 1.11, cu referire la pct. 25 din Anexa nr. 1, unde este prevăzută introducerea noțiunii de „validare” a listelor necesităților de asistență prin intermediul consiliilor sectoriale, sugerăm completarea cu prevederi suplimentare care să descrie procedurile ce urmează a fi aplicate. Validarea presupune examinarea și confirmarea de către consiliile sectoriale a corespondenței propunerilor pentru prioritățile naționale și sectoriale, a capacităților de implementare și a respectării principiilor orizontale prevăzute la pct. 5. Lipsa acestor clarificări creează incertitudine juridică și dificultăți de aplicare. Pentru situații justificate, se propune introducerea unei prevederi pentru cazurile când convocarea consiliului sectorial nu este posibilă, ministrul sau conducătorul autorității responsabile să poată dispune validarea prin procedură scrisă, cu respectarea aceluiași criterii de examinare și confirmare și cu informarea ulterioară a consiliului la prima ședință ordinară. Se va nota că, în forma actuală a hotărârii, la pct. 9.21 din Anexa nr. 1, termenul „validare” este definit ca „proces de verificare și confirmare (aprobare) a informației despre proiectele/programele înregistrate în Platforma pentru gestionarea asistenței externe”. În vederea evitării conflictului normativ și a dublei interpretări, se recomandă unificarea acestor noțiuni, fie prin completarea definiției existente de la pct. 9.21 pentru a acoperi și validarea	Se acceptă

	listelor de necesități, fie prin introducerea unui termen distinct, de exemplu „validare sectorială”.	
	Totodată, cu referire la pct. 25.6 din Anexa nr. 1 se propune completarea listei documentelor de politici prin includerea expresă a Programului național pentru ocuparea forței de muncă pe anii 2022-2026 și a Programului de promovare și asigurare a egalității între femei și bărbați în Republica Moldova, pentru anii 2023-2027. MMPS este autoritatea coordonatoare pentru aceste domenii, conform Hotărârii Guvernului nr. 449/2025, iar includerea lor explicită în Regulament ar asigura reflectarea corespunzătoare a priorităților sociale și consolidarea rolului acestuia în coordonarea sectorială a asistenței externe.	Se acceptă parțial A fost reformulat în „Programe de activitate a Guvernului” pentru a acoperi toate programele de planificare strategică ale Guvernului și nu a se limita doar la cele din domeniul social.
	La pct. 1.13, cu referire la modificarea pct. 36 din Anexa nr. 1, se recomandă a nu se limita regimul de amendare doar la „contractele de stat de asistență tehnică”. Din practica recentă a MMPS, în ultimul an au fost încheiate contracte de stat care nu se încadrează în această categorie (contracte cu agenții ONU pentru activități de implementare). Limitarea exclusivă ar exclude aceste tipuri de contracte de la aplicarea regulilor de amendare, transparență și monitorizare. În acest sens, se propune utilizarea unei noțiuni generale, de exemplu «contracte de stat de asistență externă», cu precizarea expresă a categoriilor incluse.	Se acceptă
	La pct. 1.16, cu referire la pct. 40.5 din Anexa nr. 1, textul propus nu este clar și poate fi interpretat în sensul că unitățile de implementare pot avea doar statut de instituție publică. Se propune reformularea în vederea precizării că unitățile de implementare pot avea și alte forme organizatorice, inclusiv întreprinderi de stat, organizații neguvernamentale și organizații internaționale, în conformitate cu legislația națională aplicabilă. În practică, rolul de unitate de implementare a fost exercitat nu doar de instituții publice, ci și de alte entități juridice cu capacitate	Nu se acceptă Prevederea propusă se referă separat la situația când Guvernului i se delegă, conform acordului, instituirea unei unități de implementare, cu personalitate juridică, pentru proiecte/programele de asistență externă, respectiv prevederea dată nu are ca scop integrarea tuturor entităților responsabile de gestionarea proiectelor

	administrativă și financiară. O formulare restrictivă ar limita accesul la expertiză diversificată, contrar principiilor eficienței și bunei gestiuni a fondurilor externe.	finanțate din surse externe. Aceste norme aliniindu-se la prioritățile Guvernului în ceea ce ține de uniformizarea regulilor de organizare și gestionare a instituțiilor publice, inclusiv cele care gestionează proiecte de asistență externă.
	La pct. 1.2.5. care prevede completarea HG cu subpunctul „9.7¹ cerințe standard pentru negociere”, propunem înlocuirea termenului de „cerințe standard” cu termenul de „cerințe minime”, deoarece compartimentul nu conține prevederi exhaustive care să reglementeze procesul de negociere, de aceea urmează a fi înlocuit cu alt termen mai potrivit. În context, se va ține cont că conform cutumei, procesul de negociere este caracterizat prin lipsa unor reguli și proceduri prestabilite și obligatorii care să reglementeze o anumită stare de fapt și lipsa unei autorități situate deasupra părților. Negocierea este definită ca fiind un proces comunicativ dinamic, activ, de ajustare și armonizare a pozițiilor, prin care două sau mai multe părți, cu interese și obiective proprii, pot ajunge la o înțelegere reciproc satisfăcătoare. Prevederile care vor fi incluse în contractele de stat nu pot fi prestabilite, ci urmează a fi convenite de comun acord cu partea negociatoare. Prin urmare „Cerințele minime pentru negocierea contractelor de stat” urmează a fi incluse într-o anexă care să nu poarte caracter obligatoriu, dar să reprezinte o îndrumare pentru grupurile de negociatori. Suplimentar, considerăm oportună completarea cerințelor minime pentru negociere cu prevederi referitor la situațiile în care poate/nu poate fi efectuat schimbul transfrontalier de date persoanele ale cetățenilor Republicii Moldova. Subiecte privind schimbul de date personale a apărut în repetate rânduri și prezintă dificultăți în procesul de negociere, fapt care face necesară introducerea unor	Se acceptă

	reglementări specifice, care să asigure protecția cuvenită a datelor personale.	
	Cu referire la Capitolul IV „Publicarea contractelor de stat” din Anexa nr. 1¹, la HG nr. 377/2018, MMPS vine cu o propunere suplimentară, reieșind din practica de încheiere a acordurilor de asistență externă cu partenerii de dezvoltare. Deși, de regulă, tratatele și contractele nu ar trebui să conțină prevederi secrete sau confidențiale, sugerăm completarea capitolului cu prevederi aferente contractelor de stat, care conțin clauze confidențiale. În cazul în care contractul de stat sau anexele acestuia includ clauze confidențiale, aceste clauze nu se vor publica. În asemenea situații, autoritatea responsabilă va notifica Cancelaria de Stat cu privire la existența și temeiurile confidențialității și va asigura publicarea unei versiuni editate a contractului sau doar a ordinului privind intrarea în vigoare, eliminând clauzele confidențiale. În prezent, Capitolul IV nu conține prevederi privind clauzele confidențiale, ceea ce poate genera incertitudini.	Nu se acceptă Procedura cu privire la promovarea documentelor cu parafa „confidențial” se promovează în conformitate cu prevederile cadrului normativ național aplicabil (<i>Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat</i>).
	Se propune examinarea oportunității completării proiectului cu prevederi referitoare la instituirea Registrului contractelor de stat. Registrul ar urma să fie gestionat, și eventual publicat centralizat de către Cancelaria de Stat, pentru a asigura uniformitatea, coerența și accesul public dintr-un singur punct. Autoritățile responsabile vor avea obligația de a transmite Cancelariei de Stat notificările sau copiile ordinelor publicate privind intrarea în vigoare a contractelor de stat de asistență externă încheiate. Registrul ar putea include, în mod obligatoriu, datele privind denumirea contractului, partenerul extern, data semnării, obiectul și statutul implementării. În prezent, Regulamentul nu conține o prevedere privind instituirea unui registru public al contractelor de stat, ceea ce limitează transparența și accesul la informație. Dacă publicarea ar reveni fiecărei	Nu se acceptă Registrul contractelor de stat va fi ținut de fiecare autoritate responsabilă de încheierea contractelor din domeniul sau de competențe.

	autorități responsabile, ar exista riscul unor abordări fragmentate și neuniforme. Gestionarea centralizată de către Cancelaria de Stat ar asigura coerență și acces facil pentru partenerii externi, societatea civilă și instituțiile de control, în concordanță cu bunele practici europene.	
	<u>La Nota de fundamentare:</u> La pct. 4.2. se propune completarea cu o referire expresă la impactul asupra egalității de gen. Modificările operate la pct. 5 din Anexa nr. 1 introduc explicit principiul egalității de gen în planificarea și implementarea asistenței externe.	Se acceptă
	La pct. 4.4, se propune completarea cu o secțiune distinctă „Impactul social”. Modificările propuse contribuie la îmbunătățirea coordonării proiectelor sociale, consolidarea mecanismelor de incluziune și asigurarea că asistența externă răspunde nevoilor grupurilor vulnerabile, în conformitate cu principiul „a nu lăsa pe nimeni în urmă”. Includerea acestei secțiuni va reflecta implicațiile sociale ale proiectului și va demonstra corelarea cu obiectivele de dezvoltare durabilă.	Se acceptă
Ministerul Afacerilor Interne	Proiectul actual introduce noi noțiuni care pot genera ambiguitate. Pentru a asigura predictibilitate bugetară și o planificare corectă, este imperativă definirea clară a termenilor. Recomandăm definirea explicită a conceptului de cofinanțare pentru a evita interpretările eronate și pentru a facilita alocarea precisă a resurselor.	Nu se acceptă Redacția actuală a HG nr. 377/2018 conține noțiunea de „cofinanțare” la pct. 9.9 din Anexa nr.1.
	Propunem o reformulare mai precisă a conceptului de "asistență externă nerambursabilă" pentru a include și obligațiile financiare asumate de partea națională.	Nu se acceptă Noțiunea este aliniată la prevederile <i>Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova</i> .
	Completarea noțiunii de "grant" pentru a asigura predictibilitate bugetară, noțiunea de "grant" ar trebui	Nu se acceptă

	completată cu precizarea că co-finanțarea națională aferentă va fi planificată în bugetele anuale.	Noțiunea de „grant” din proiect vizează exclusiv tipul de asistență externă, iar aspectele ce țin de planificarea co-finanțării naționale nu fac obiectul definirii grantului, ci sunt reglementate prin legislația în domeniul finanțelor publice și prin mecanismele bugetării anuale.
	Totodată, experiența arată că lipsa unui instrument de lucru standardizat duce la interpretări divergente între instituții și la dificultăți în raportare. În acest sens, propunem crearea cadrului procedural unitar prin elaborarea și aprobarea unui Ghid operațional, care să standardizeze procedurile de implementare, să ofere șabloane clare de raportare și să faciliteze un mod de lucru unitar pentru toate entitățile implicate. Acest ghid va asigura o uniformitate necesară și va sprijini instituțiile în gestionarea eficientă a proiectelor.	Se ia act
	Adițional, proiectul se concentrează pe monitorizare, dar omite o etapă crucială ”evaluarea preliminară” a proiectelor de anvergură. Sub prisma acestui aspect se constată efectuarea evaluării ex-ante obligatorie. Astfel, se propune instituirea unei evaluări ex-ante obligatorii pentru proiectele cu o valoare mai mare de 10 milioane de euro. Această evaluare ar trebui să includă analiza riscurilor, sustenabilitatea financiară și impactul socio-economic, pentru a ne asigura că investițiile sunt fezabile și aliniate cu obiectivele naționale.	Nu se acceptă HG nr. 377/2018 reglementează cadrul instituțional și mecanismele de coordonare a asistenței externe. Totodată, Anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la cadrul instituțional și mecanismul de coordonare și management al asistenței externe stabilește exact formatul și conținutul propunerii de proiect care include și compartimentul privind studiul de fezabilitate. Pentru proiectele mai mari de 10 mil. EUR sunt stabilite cerințe suplimentare în concordanță cu prevederile <i>HG nr. 1070/2023 privind instituirea Comitetului interministerial pentru planificare strategică</i> , inclusiv procedurile

		de evaluare prealabilă a impactului, studiul de fezabilitate, ș.a..
	Având în vedere ponderea mare a proiectelor de securitate internă, este vitală o implicare mai directă a Ministerului Afacerilor Interne în procesul de negociere. În acest sens, propunem includerea participării obligatorii a MAI în grupurile de negociere pentru proiectele care vizează domeniile-cheie: ordine publică, migrație, managementul frontierei, protecție civilă și digitalizare în afacerile interne. Această măsură va asigura o aliniere strategică și o implementare mai eficientă a proiectelor.	Nu se acceptă Regulamentul actual prevede deja mecanisme clare de consultare și implicare a APC (cum este MAI) în negocieri, pe baza propunerilor înaintate de autoritatea responsabilă. Mai mult ca atât, Secțiune 2 ¹ "Cerințe minime pentru negocierea acordurilor de asistență externă" din proiect stabilește, că autoritățile responsabile atrag în componența Grupurilor de negociere specialiștii conform domeniilor de competențe vizate de acord.
	Ce ține de evitarea blocajelor, este necesară stabilirea unui mecanism clar de re-examinare a proiectelor în cazul divergențelor între coordonatorul sectorial și autoritatea națională de coordonare, alături de stabilirea unor termene maxime de examinare.	Nu se acceptă Propunerea nu este clar expusă. Suplimentar menționăm, că propunerile de extindere, restructurare, suspendare a proiectelor/programelor de asistență externă sau alte modificări necesare proiectelor mai mari de 10 mil. EUR, sunt examinate pe platforma CIPS, iar pentru cele mai mici de 10 mil. EUR pe platforma Consiliilor sectoriale de asistență externă.
	Ministerul Afacerilor Interne susține adoptarea proiectului de hotărâre, cu condiția integrării ajustărilor propuse, pentru a garanta că noul cadru de management al asistenței externe este nu doar modern, ci și practic, transparent și eficient.	Se ia act
Ministerul Finanțelor	<u>La proiectul Hotărârii de Guvern:</u>	Se acceptă

	La punctul 1.1, subpunctul 5, pentru a spori claritatea, precizia și forța juridică a normei, propunem următoarea redacție: „5. La planificarea și aprobarea noilor proiecte și programe de asistență externă, Guvernul va asigura, în mod obligatoriu: a) promovarea democrației, drepturilor omului și egalității de gen; b) alinierea la standardele sociale, climatice și de mediu ale Uniunii Europene; c) corespunderea cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă; d) respectarea principiilor „a nu prejudicia în mod semnificativ” și „a nu lăsa pe nimeni în urmă”; e) aplicarea abordării de tip „guvernanță pe mai multe niveluri”, prin consultarea și implicarea autorităților publice regionale și locale, a societății civile, a partenerilor economici și sociali, precum și, după caz, a organizațiilor de cercetare și a universităților.”	
	La punctul 1.2.1, subpunctul 9.2. de exclus textul „<i>alocații financiare</i>” pentru a nu confunda cu noțiunea de alocații bugetare.	Se acceptă
	Definițiile de la subpunctul 9.2 și 9.3 urmează a fi revizuite în conformitate cu rigorile OCDE privind clasificția asistenței oficiale de dezvoltare, pentru a oferi o mai mare claritate normei, în baza căreia se va realiza raportarea și monitorizarea asistenței externe. Astfel, livrarea de bunuri, în accepțiunea generală, se consideră asistență financiară, nu tehnică, deoarece reprezintă o formă de suport material echivalentă cu un transfer financiar, dar executat direct prin bunuri sau lucrări (in-kind grants). Precizăm că, în conformitate cu clasificția OCDE, asistența financiară include granturi și împrumuturi. Granturile, la rândul lor, sunt transferuri în numerar sau în natură, pentru care beneficiarului nu i se creează nicio datorie legală.	Se acceptă parțial Definițiile au fost clarificate prin prisma corelării cu prevederile Anexei 1¹ în vederea clarificării și calificării tipului de asistență și, consecutiv la stabilirea tipului contractului de stat.

	Totodată, la categoria asistență (cooperare) tehnică pot fi doar bunurile care sunt inerente procesului de instruire, cercetare, dezvoltare de capacități (manuale, software educațional, echipamente pentru instruire etc.). Prin urmare, ținând cont de cele menționate, sugerăm următoarea redacție: „9.2. <i>asistență (cooperare) financiară</i> – suport financiar acordate sub formă de împrumuturi și/sau granturi, inclusiv granturi în natură (livrări de bunuri și/sau lucrări), pentru implementarea proiectelor/programelor. 9.3. <i>asistență (cooperare) tehnică</i> – suport/sprijin nerambursabil direcționat pentru transfer de cunoștințe, expertiză și tehnologii, furnizat prin consultanță, instruire, studii, schimb de experiență și alte activități destinate consolidării capacităților instituționale, inclusiv dotarea cu echipamente și materiale strict necesare pentru procesul de instruire și dezvoltare instituțională.”	
	La punctul 1.2.2, subpunctul 9.3¹, considerăm necesară excluderea precizării că „... nu implică un angajament financiar din partea Republicii Moldova”. Această formulare este confuză și nu reflectă realitatea mecanismelor de implementare a asistenței externe. În practică, majoritatea proiectelor și programelor finanțate prin asistență externă nerambursabilă solicită contribuții din partea Republicii Moldova, care pot lua diverse forme - contribuție financiară (cofinanțare), contribuție în natură (spații, echipamente, utilaje, resurse umane etc.), cheltuieli de administrare, mentenanță și susținabilitate. Toate aceste contribuții reprezintă angajamente financiare din partea Republicii Moldova, chiar dacă finanțarea externă este nerambursabilă. În același timp, considerăm că în definiție trebuie pus accentul pe lipsa obligației de rambursare a fondurilor primite:	Se acceptă parțial Noțiunea a fost aliniată la prevederile <i>Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova</i>.

	„9.3 ¹ . Asistență externă nerambursabilă – asistență financiară și/sau tehnică acordată Republicii Moldova cu titlu gratuit, la nivel de stat sau instituțional, din partea Uniunii Europene, statelor, organizațiilor internaționale, organismelor financiare internaționale ori altor subiecți de drept internațional public, care nu presupune rambursarea mijloacelor financiare primite.”	
	La punctul 1.2.5, subpunctul 9.7 ¹ , urmează a fi precizat că cerințele standard vor fi utilizate la negocierea tuturor acordurilor de asistență externă (așa cum este propus în Secțiunea 2 ¹), nu doar la negocierea acordurilor de finanțare.	Se acceptă
	La punctul 1.2.6, subpunctul 9.10 urmează a fi expus în următoarea redacție: „ 9.10. <i>unitatea de implementare a programelor și proiectelor finanțate din surse externe (implementator)</i> – structură specializată, constituită în cadrul autorităților publice, instituțiilor publice sau al altor entități desemnate, responsabilă de gestionarea, coordonarea operațională, monitorizarea și raportarea activităților aferente implementării proiectelor și programelor finanțate din surse externe.”. Este important de specificat că entitatea este desemnată formal și are un șir de atribuții obligatorii. Totodată, menționăm că definiția de contractor ar putea fi menținută, ținând cont că punctul 52.5 din Regulamentul de la Anexa 1 utilizează această sintagmă, dar și că în accepțiunea UE și OCDE contractorul este o persoană juridică, organizație internațională, consorțiu internațional sau local, selectată în condițiile legislației naționale sau a cerințelor instituțiilor financiare internaționale, care livrează bunuri, execută lucrări sau prestează servicii necesare pentru implementarea unui proiect/program de asistență externă.	Se acceptă
	Deși nu se prevede modificarea noțiunii de la punctul 9.11, propunem revizuirea acesteia pentru a reflecta în	Se accepta

	întregime, în corespundere cu standardele UE și OCDE, spectrul partenerilor de dezvoltare și rolul acestora. Astfel, propunem următoarea redacție: „9.11. <i>Partener extern de dezvoltare (creditor/donator)</i> – stat, grup de state, organizație regională sau internațională, instituție financiară internațională sau agenție de dezvoltare care acordă Republicii Moldova asistență financiară și/sau tehnică, sub formă de împrumuturi, granturi, garanții sau alte instrumente de sprijin, pentru implementarea programelor, proiectelor sau altor inițiative de dezvoltare.”	
	La punctul 1.2.7, subpunctul 9.13, propunem precizarea faptului că grantul poate fi acordat și pentru activități care transcend cadrul specific proiector sau programelor, cum ar fi suplinirea unor fonduri (ex. Fondul de Reducere a Vulnerabilității Energetice), cofinanțarea unor activități, suport bugetar etc. Astfel, propunem următoarea redacție: „9.13. <i>grant</i> – asistență financiară nerambursabilă acordată de un partener extern de dezvoltare unui beneficiar pentru implementarea de programe, proiecte sau alte activități de interes public.”	Se accepta
	La punctul 1.2.8, subpunctul 9.20 nu se susține modificarea acestuia și se propune păstrarea noțiunii actuale, deoarece aceasta este în concordanță cu noțiunea „proiecte finanțate din surse externe”, prevăzută în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, și este corelată cu noțiunea din proiectul de Lege privind modificarea unor acte normative (ce vizează îmbunătățirea managementului finanțelor publice), înregistrat în Parlament cu numărul 281 din 2 iulie 2025 și adoptat în prima lectură. Precizăm că sintagma „granturi și/sau împrumuturi” exprimă valoarea monetară a asistenței externe înregistrată în bugetul de stat.	Nu se acceptă Noțiunea este aliniată la prevederile <i>Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014</i>. Modificările operate vin să clarifice că proiectele finanțate din surse externe de cele mai multe ori pot avea și componenta de asistență tehnică.

	La punctul 1.2.9, definiția „suport bugetar” se propune a fi ajustată după cum urmează: „9.20¹. <i>suport bugetar</i> - asistență financiară acordată de Uniunea Europeană, instituțiile financiare internaționale, guvernele altor state și alți parteneri de dezvoltare, transferată direct către bugetul component al bugetului public național pentru finanțarea cheltuielilor publice”, având în vedere că suportul bugetar are drept scop finanțarea cheltuielilor publice, implementarea politicilor și reformelor agreeate fiind condiționalități/pre-condiții de finanțare.	Se acceptă parțial
	La punctul 1.4, secțiunea 2¹, subpunctul 13², se propune efectuarea următoarelor ajustări: - substituirea textului „matricele de angajamente asumate în cadrul matricelor de politici privind programele de suport bugetar” cu „reforme asumate prin programele de suport bugetar”; - excluderea textului „operațiunilor de politici pentru dezvoltare etc.”, întrucât operațiunile de politici de dezvoltare (DPO) sunt un mecanism de suport bugetar specific Băncii Mondiale, însă ca instrument de finanțare este similar suportului bugetar oferit de alți parteneri de dezvoltare; - aducerea în concordanță a textului: „și rapoartele de implementare a acestora”, cu prevederile Hotărârii Guvernului 1070/2023 privind instituirea Comitetului interministerial pentru planificare strategică, care prevede deocamdată doar rapoartele anuale privind asistența externă acordată Republicii Moldova. În cazul în care CIPS va examina și valida alte tipuri de rapoarte în contextul asistenței externe, de exemplu raportul de implementare a Planului de Creștere pentru a fi transmis Comisiei Europene, acest lucru urmează a fi expres precizat în text.	Se accepta

	La punctul 1.5.3, cuvintele „datoria publică” se vor substitui cu cuvintele „datoria de stat”, întrucât datoria publică include și datoria autorităților administrației publice locale (APL), datoria întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, aspecte care nu sunt relevante în contextul reglementării respective.	Se acceptă
	La punctul 1.7.1, subpunctul 16.6 ¹ , textul „prin eliberarea împrumuturilor, în conformitate cu legislația în vigoare” se propune a fi reformulat în următoarea redacție: „fiind împrumutat conform legislației în vigoare”.	Se acceptă
	La punctul 1.7.2, subpunctul 16.8, după cuvintele „Ministerul Finanțelor” se completează cu textul „precum și demersuri privind finanțarea, extinderea, restructurarea și suspendarea.”.	Se acceptă
	La punctul 1.16, subpunctul 40. ⁶ se propune de substituit textul „cadrul bugetar național” cu textul „prevederilor cadrului normativ de reglementare a finanțelor publice”.	Se acceptă
	La Secțiunea 2 ¹ . Cerințele standard pentru negocierea acordurilor de asistență externă urmează a fi introdusă prevederea privind întocmirea și semnarea proceselor verbale privind rezultatul negocierilor, care va consemna toate aspectele agreeate între părți.	Se acceptă
	La punctul 1.20, cuvintele „pentru anul precedent” se substituie cu cuvintele „al anului ulterior anului raportării”.	Se acceptă
	La punctul 2.6. subpunctul 11, sintagma „pentru analiza implicațiilor asupra alocării de resurse financiare din bugetul de stat” se va substitui cu textul „pentru analiza implicațiilor bugetare” .	Se acceptă
	<u>Suplimentar se propun modificări și completări la Hotărârea Guvernului:</u> Punctul 14 de completat textul „gestionării bugetului” cu textul „public național” potrivit prevederilor Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.	Se acceptă

	Punctul 35 va avea următorul cuprins: „35. Încheierea acordurilor de asistență externă se realizează în conformitate cu legislația privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, iar încheierea contractelor de împrumut de stat extern, în conformitate cu legislația privind datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat. Unele contracte de împrumut de stat pot fi calificate și încheiate în conformitate cu legislația privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.”.	
Centrul Național Anticorupție	Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop consolidarea mecanismului instituțional aferent coordonării și managementului asistenței externe, asigurarea unei mai bune corelări a asistenței externe cu prioritățile de dezvoltare ale Republicii Moldova și alinierea acestuia la standardele și cerințele Uniunii Europene, dar și clarificarea unor aspecte procedurale privind mecanismul de încheiere și intrare în vigoare a contractelor de stat. Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție. În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost structurată cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. Analiza prevederilor propuse, denotă unele deficiențe ce pot condiționa disfuncționalități ale proceselor administrative reglementate și multiple riscuri de corupție	Se ia act

	aferente delimitări și aprobării priorităților de dezvoltare naționale și sectoriale și Cerințelor minime pentru negocierea acordurilor de asistență externă. Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condițiile respectării recomandărilor vizate de compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție, și anume:	
	Completarea cu prevederi ce vizează lipsa unui angajament corespondent al autorităților naționale în contextul primirii cu titlul gratuit a asistenței/grantului.	Se acceptă parțial Noțiunile au fost reformulate în contextul obiecțiilor în procesul de avizare și s-a aliniat noțiunea de ”grant”, fiind o parte componentă a asistenței externe nerambursabile.
	Reconsiderarea expresiei ”se elaborează, pornindu-se de la interesele Republicii Moldova în domeniul respectiv,” și substituirea cu o altă expresie ce vizează obligația negociatorului ”de a asigura corespunderea condițiilor tratatului cu interesele naționale în domeniul respectiv”.	Se acceptă
	Concretizarea subiectului responsabil de delimitarea și aprobarea ”priorităților de dezvoltare naționale și sectoriale” și documentului care nemijlocit oformează cu caracter definitiv aceste principii.	Se acceptă